

เรื่อง ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2563

ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2563 มีความเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ มติคุณภาพของคน การจ้างงานยังคงได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้การจ้างงานลดลง ในขณะที่อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และด้านสุขภาพ พบว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังลดลง มติความมั่นคงทางสังคม คดีอาญาลดลง การเกิดอุบัติเหตุทางบกลดลง มติด้านความเป็นอยู่ และพฤติกรรมของคน การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังลดลง นอกจากนี้ ยังมีการนำเสนอสถานการณ์ทางสังคมที่น่าสนใจ ได้แก่ การปรับตัวทางการศึกษาในภาวะการระบาดของ COVID-19 และความท้าทายของการออกแบบระบบการคุ้มครองทางสังคม รวมทั้งการเสนอบทความเรื่อง “มหาวิทยาลัยร้าง : วิกฤตอุดมศึกษาไทย”

การจ้างงานลดลงอย่างต่อเนื่อง การว่างงานเพิ่มขึ้น ค่าจ้างแรงงานลดลง

สถานการณ์การจ้างงานในไตรมาสสอง ปี 2563 ปรับตัวลดลง โดยผู้มีงานทำมีจำนวน 37.1 ล้านคน ลดลงร้อยละ 1.9 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันในปี 2562 เป็นการลดลงทั้งผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรมที่ลดลงร้อยละ 0.3 และนอกภาคเกษตรกรรมลดลงร้อยละ 2.5 สำหรับสาขาที่มีการจ้างงานลดลงมาก ได้แก่ สาขาก่อสร้าง สาขาการผลิต สาขาโรงแรม/ภัตตาคาร ลดลงร้อยละ 6.3 4.4 และ 2.8 ตามลำดับ ส่วนสาขาการขนส่ง/ขายปลีก ลดลงเล็กน้อยเพียงร้อยละ 1.0 เนื่องจากยังเปิดดำเนินการได้บางส่วน ขณะที่สาขาการขนส่ง/เก็บสินค้า ขยายตัวร้อยละ 0.1

ไตรมาสสองปี 2563 รัฐบาลมีมาตรการชดเชย เยียวยาให้กับแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ประกอบด้วย (1) แรงงานผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ของ พ.ร.บ. ประกันสังคมที่ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานด้วยเหตุสุดวิสัยจำนวนประมาณ 0.92 ล้านคน (2) แรงงานผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ที่อยู่ในสถานประกอบการที่หยุดงานด้วยเหตุสุดวิสัย แต่ไม่สามารถขอรับเงินชดเชยเนื่องจากจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ ไม่ครบ 6 เดือนตามเงื่อนไข จำนวนทั้งสิ้น 59,776 คน โดยจะได้รับเงินเยียวยา 5,000 บาท เป็นเวลา 3 เดือน และ (3) แรงงานนอกระบบที่เป็นกลุ่มแรงงานอิสระ 15.3 ล้านคน และเกษตรกร 7.75 ล้านคน ยังได้รับการเยียวยาในสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ตาม พ.ร.ก. กู้เงินฯ ด้วย โดยได้รับการเยียวยา 5,000 บาท เป็นเวลา 3 เดือน ซึ่งทำให้แรงงานกลุ่มนี้มีสภาพคล่องมากขึ้น และบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากมาตรการจำกัดการแพร่ระบาดได้ นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีมาตรการในด้านอื่น อาทิ มาตรการภาษี มาตรการลดเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม มาตรการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งช่วยลดภาระต้นทุนของผู้ประกอบการและรักษาการจ้างงานได้ระดับหนึ่ง

การจำกัดการแพร่ระบาดของรัฐโดยการปิดสถานที่ และจำกัดการเดินทางระหว่างพื้นที่ ทำให้ชั่วโมงการทำงานของภาคเอกชนลดลงร้อยละ 13.4 จาก 46.4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในไตรมาสสอง ปี 2562 เหลือ 40.2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในไตรมาสสอง ปี 2563 ขณะเดียวกันจำนวนผู้ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่ทำงานน้อยกว่าการทำงานปกติ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 68.0 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน โดยเพิ่มจาก 6.0 ล้านคน เป็น 10.1 ล้านคน

สถานการณ์การว่างงาน ผู้ว่างงานมีจำนวนทั้งสิ้น 0.75 ล้านคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.95 เพิ่มขึ้น 1 เท่าจากอัตราการว่างงานในช่วงปกติ และเป็นอัตราการว่างงานที่สูงที่สุดตั้งแต่ไตรมาสสองปี 2552 ผู้ว่างงานร้อยละ 64.2 เคยทำงานมาก่อน โดยร้อยละ 58.7 สาเหตุที่ว่างงานเกิดจากสถานที่ทำงานเล็ก/หยุด/ปิดกิจการหรือหมดสัญญาจ้าง

ผู้ประกันตนรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (รายใหม่) ในช่วงไตรมาสสองเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนเมษายนจำนวน 0.12 ล้านราย โดยสูงสุดในเดือนพฤษภาคมที่ 0.17 ล้านราย และปรับตัวลดลงในเดือนมิถุนายน เหลือ 0.13 ล้านราย ทั้งนี้ รัฐบาลมีมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายใต้ พ.ร.ก. กู้เงินฯ วงเงิน 4 แสนล้านบาท ณ วันที่ 13 สิงหาคม 2563 ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไปแล้วจำนวน 11 โครงการ รวมวงเงิน 42,964 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะสามารถสร้างงานได้ 86,103 ตำแหน่ง โดยมีระยะเวลาการจ้างงาน 3-12 เดือน ที่จะช่วยให้ผู้ว่างงานสามารถมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น

ประเด็นที่ต้องติดตามในระยะต่อไป

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2563 ตลาดแรงงานจะยังได้รับผลกระทบที่ต่อเนื่องจากช่วงครึ่งแรกของปี โดยมีประเด็นที่ต้องติดตามคือ (1) **แนวโน้มเศรษฐกิจในช่วงครึ่งหลังของปี** ที่ยังไม่มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างชัดเจน จะส่งผลให้ธุรกิจซึ่งส่วนใหญ่ที่มีสภาพคล่องสำรองเพียงพอสำหรับรองรับวิกฤตได้ไม่เกิน 6 เดือนอาจเลิกจ้างงานและปิดกิจการ โดยเฉพาะสถานประกอบการที่ขอใช้มาตรา 75 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ขอหยุดชั่วคราว แต่ยังคงต้องรับภาระในการจ่ายค่าจ้างให้กับลูกจ้างอยู่ และผู้จบการศึกษาใหม่ในปี 2563 ที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน 0.52 ล้านคน มีแนวโน้มจะหางานทำได้ยากขึ้น หรืออาจต้องใช้ระยะเวลาในการหางานนานกว่าปกติ (2) **ปัญหาภัยแล้งที่ต่อเนื่องและสถานการณ์น้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก** จะส่งผลต่อการจ้างงานในภาคเกษตร และกระทบต่อรายได้แรงงาน อีกทั้งภาคเกษตรอาจจะสูญเสียความสามารถในการดูดซับแรงงานจากนอกภาคเกษตรที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 และ (3) **ผลของมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจต่อการจ้างงาน** ซึ่งต้องติดตามผลของการฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิดว่าสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยปัจจุบันแม้ว่าจะได้รับการอนุมัติโครงการไปแล้วบางส่วน แต่โครงการส่วนใหญ่จะเริ่มการจ้างงานภายในเดือนตุลาคม 2563 ซึ่งหากมีความล่าช้าอาจทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือแรงงานที่ตกงานได้อย่างเต็มที่

หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอลง ขณะที่คุณภาพสินเชื่อด้อยลงทุกประเภท

สถานการณ์หนี้สินครัวเรือนในไตรมาสหนึ่งปี 2563 มีมูลค่า 13.48 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.9 ชะลอลงจากร้อยละ 5.1 ในไตรมาสก่อน โดยเป็นผลจากความเชื่อมั่นที่ลดลงตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่มีความไม่แน่นอนสูง ส่งผลให้ความต้องการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนปรับตัวลดลง รวมถึงความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนในเกือบทุกประเภท สัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 80.1 สูงสุดในรอบ 4 ปี นับตั้งแต่ไตรมาสสอง ปี 2559 ขณะที่ภาพรวมคุณภาพสินเชื่อด้อยลง โดย ณ สิ้นสุดไตรมาสหนึ่ง ปี 2563 ยอดคงค้างหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) มีมูลค่า 156,226 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.6 และมีสัดส่วนต่อสินเชื่อรวมอยู่ที่ร้อยละ 3.23 เพิ่มขึ้นจากสัดส่วนร้อยละ 2.90 ในไตรมาสก่อน

แนวโน้มสินเชื่อครัวเรือนในไตรมาสสอง ปี 2563 ยังคงชะลอลงอย่างต่อเนื่อง ตามความต้องการสินเชื่อในภาพรวมที่ปรับตัวลดลง ขณะที่สัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามระดับการหดตัวทางเศรษฐกิจที่จะรุนแรงมากขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน รวมถึงต้องเฝ้าระวังและติดตามความสามารถใน

การชำระหนี้ของครัวเรือนอย่างใกล้ชิด เนื่องจากปัจจัยของภาวะเศรษฐกิจ ปัญหาภัยแล้ง และความไม่แน่นอน การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้ภาคครัวเรือนเผชิญกับปัญหาการขาดสภาพคล่องและความเสี่ยงด้าน ความมั่นคงทางการเงินที่ต่อเนื่องมาจากโครงสร้างทางการเงินของครัวเรือนที่เปราะบาง สะท้อนจากจำนวน ลูกหนี้รายย่อยขอรับความช่วยเหลือผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ผ่านสถาบันการเงินที่สูงถึง 11.6 ล้านบัญชี (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2563) ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยและสถาบันการเงินออกมาตรการ ช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมระยะที่ 2 เนื่องจากมาตรการในระยะแรกจะทยอยครบกำหนดในช่วงสิ้นเดือน มิถุนายนที่ผ่านมา เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของลูกหนี้โดยเฉพาะทางด้านภาระค่าใช้จ่ายและโอกาสการผิด ชำระหนี้ของลูกหนี้

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินมาตรการข้างต้นยังคงเป็นเพียงการแก้ไขปัญหาในระยะสั้นตาม ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นของลูกหนี้เท่านั้น แต่ในระยะยาวภาครัฐจำเป็นต้องเร่งยกระดับรายได้ภาคครัวเรือน ให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็วและเสริมสร้างกันชนทางการเงินโดยเฉพาะเงินออมของภาคครัวเรือนให้เข้มแข็ง มากยิ่งขึ้นเพื่อรองรับเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด และเสริมสร้างความมั่นคงให้กับระบบ การเงินของประเทศไปพร้อมกัน

การเจ็บป่วยโดยรวมลดลง แต่มีการระบาดของไข้เลือดออกอย่างรุนแรงในบางพื้นที่

ไตรมาสสอง ปี 2563 มีผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังรวม 53,756 ราย ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา อย่างมากถึงร้อยละ 66.5 ซึ่งเป็นการลดลงในทุกโรค โดยเฉพาะผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ลดลงร้อยละ 92.2 ผู้ป่วย โรคมือ เท้า ปาก ลดลงร้อยละ 91.5 ผู้ป่วยโรคหัดลดลงร้อยละ 91.0 ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกลดลงร้อยละ 44.2 และผู้ป่วยโรคปอดอักเสบลดลงร้อยละ 43.6 จากการเฝ้าระวังและดูแลตัวเอง รวมทั้งการเว้นระยะทาง กายภาพ ทำให้โอกาสในการสัมผัสเชื้อโรคจากสถานที่หรือจากบุคคลลดลง อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องเฝ้าระวัง โรคไข้เลือดออกที่แม้ในภาพรวมของประเทศจะมีผู้ป่วยลดลง แต่มีแนวโน้มจะกลับมาระบาดอีกครั้งใน บางพื้นที่จากการเข้าสู่ช่วงฤดูฝน นอกจากนี้ ต้องเฝ้าระวังโรคระบบทางเดินหายใจ 5 โรคที่มากับฤดูฝน ได้แก่ โรคหัด โรคไข้หวัดใหญ่ โรคคอตีบ โรคหัดคอตีบ และโรคปอด รวมถึงโรคเครียดและปัญหาทางจิต จากความกังวลต่อการแพร่ระบาด COVID-19 และผลกระทบต่อเนื่อง ขณะที่ผู้ป่วยเดิมมีแนวโน้มเครียดมากขึ้น จากช่วงกักตัวและไม่ได้พบแพทย์

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังลดลง

ไตรมาสสอง ปี 2563 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังลดลงร้อยละ 9.7 โดยการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ 17.1 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปิดสถานบันเทิงในเดือนเมษายน-พฤษภาคม รวมถึงการประกาศห้ามออกจากเคหสถานในเดือนเมษายน-พฤษภาคม ขณะที่การบริโภคบุหรี่ยังเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.2 อย่างไรก็ตาม ยังต้องเฝ้าระวังการซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางออนไลน์ที่มีการจัดโปรโมชั่น ส่งเสริมการขาย โฆษณาเชิญชวน รวมถึงการบริการจัดส่งถึงที่ โดยไม่มีการตรวจสอบคุณสมบัติผู้ซื้อ ซึ่งอาจ กระตุ้นให้การบริโภคเพิ่มขึ้นได้ และที่สำคัญจะทำให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ โดยง่าย จนเกิดนักดื่มหน้าใหม่เพิ่มขึ้นและอายุน้อยลง

คดีอาญารวมลดลง แต่ยังคงต้องให้ความสำคัญกับการป้องกันการลักลอบค้ายาเสพติด การประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างเข้มงวด

ไตรมาสสอง ปี 2563 คดีอาญารวมลดลงร้อยละ 13.4 จากไตรมาสเดียวกันของปี 2562 โดยลดลงทั้ง การรับแจ้งคดียาเสพติดร้อยละ 13.9 คดีชีวิตร่างกายและเพศร้อยละ 21.7 และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินร้อยละ

5.7 แต่ยังคงต้องให้ความสำคัญกับมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างเข้มงวด เน้นการตรวจตรา และเฝ้าระวังป้องกันการลักลอบค้ายาเสพติด รวมทั้งกลุ่มมิจฉาชีพที่มุ่งหวังชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น

การเกิดอุบัติเหตุและผู้เสียชีวิตลดลง แต่ยังคงเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุจากจักรยานยนต์

ไตรมาสสอง ปี 2563 สถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกและจำนวนผู้เสียชีวิตลดลงจาก ไตรมาสเดียวกันของปี 2562 ร้อยละ 26.7 และ 38.4 ตามลำดับ สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากบุคคลสูงสุดคือ การขับรถตัดหน้ากระชั้นชิด ยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุดได้แก่ รถจักรยานยนต์ การป้องกันหรือลดอุบัติเหตุได้ด้วยความร่วมมือจากผู้ขับขี่ที่รักษากฎระเบียบจราจรอย่างเคร่งครัด คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญอย่างมากกับปัจจัยทางถนนและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

การร้องเรียนผ่าน สคบ. ลดลง ขณะที่การร้องเรียนผ่าน กสทช. เพิ่มขึ้น

ไตรมาสสอง ปี 2563 สคบ. ได้รับการร้องเรียนสินค้าและบริการลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน ร้อยละ 15.8 ซึ่งการร้องเรียนในประเด็นการจองตั๋วเครื่องบิน/สายการบินยังคงอยู่ในระดับสูง จากการขอคืนค่าโดยสารและไม่ได้รับเงินคืนตามกำหนด ขณะที่การร้องเรียนผ่าน กสทช. เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.1 จากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน โดยส่วนใหญ่เป็นเรื่องมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ นอกจากนี้ มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 และมีการสั่งปิดสถานที่เสี่ยงในการแพร่เชื้อ ทำให้ผู้คนหันมาจับจ่ายใช้สอยผ่านระบบออนไลน์มากขึ้น อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลการร้องเรียนผ่านกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พบว่าในช่วงเดือนมกราคม-กรกฎาคม ปัญหาทางออนไลน์ที่ถูกร้องเรียนมากที่สุดคือปัญหาจากการซื้อขายทางออนไลน์ โดยเฉพาะสินค้าแฟชั่นและอุปกรณ์ไอที โดยศูนย์รับเรื่องร้องเรียนปัญหาออนไลน์ได้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหลายภาคส่วนและมีการประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์ในเชิงรุก อีกทั้งได้มีแนวทางในการรับมือเมื่อประสบปัญหาการซื้อขายออนไลน์ คือ (1) ถ่ายภาพความบกพร่องของสินค้าและนำไปแจ้งความเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน (2) นำหลักฐานติดต่อไปยังผู้ขายหรือช่องทางของแต่ละแพลตฟอร์ม และ (3) หากมีปัญหาสามารถร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่างๆ ดังนั้น ภาครัฐควรเร่งให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลในเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพื่อรองรับกิจกรรมซื้อขายออนไลน์ที่ขยายตัว

การปรับตัวทางการศึกษาในภาวะการระบาดของ COVID-19

สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงได้ส่งผลกระทบต่อภาคการศึกษาและนักเรียนทั่วโลก โดยประเทศไทยมีประชากรวัยเรียนในทุกระดับชั้นได้รับผลกระทบประมาณ 14 ล้านคน ซึ่งกลุ่มนักเรียนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการหลุดออกจากระบบห้องเรียนคือ นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประมาณ 11.47 ล้านคน ทั้งนี้ งานวิจัยในประเทศสหรัฐอเมริกา การปิดโรงเรียนหรือการเปิดเรียนล่าช้า 1 เดือน จะส่งผลกระทบต่อ GDP ของประเทศในระยะยาวร้อยละ 0.1-0.3 และการที่นักเรียนต้องอยู่บ้านเป็นระยะเวลานานจะยิ่งทำให้สิ่งของที่เคยเรียนมา ต้องทบทวนซ้ำอีกครั้ง หรือเรียกว่าปรากฏการณ์ความรู้ที่ถดถอยไปหลังจากปิดเทอมใหญ่ และยังพบการที่เด็กไม่ได้ไปโรงเรียนประมาณ 6 สัปดาห์ อาจทำให้ความรู้หายไปครึ่งปีการศึกษา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว **การดำเนินงานของภาครัฐในการแก้ปัญหาการศึกษาจากผลกระทบของ COVID-19** ประเทศไทยได้มีการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบชั่วคราว โดยดำเนินการแก้ปัญหาผ่านแพลตฟอร์มการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้ผ่าน 3 ช่องทางคือ (1) โทรทัศน์ช่อง DLTV (2) ผ่านเว็บไซต์ DLTV และ (3) แอปพลิเคชัน DLTV

เพื่อแก้ปัญหาการเรียนล่าช้าและการหลุดออกจากระบบห้องเรียนของเด็ก โดยมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนไว้สำหรับทั้งกรณีที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดคลี่คลายและยังไม่คลี่คลาย

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีสถานการณ์และผลกระทบที่สำคัญจากการจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ดังนี้ (1) ความไม่พร้อมด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้นอกห้องเรียน และ การที่ต้องรับภาระในการจัดหาอุปกรณ์ในการเรียนรู้ โดยเฉพาะในกลุ่มครัวเรือนยากจน รวมถึงการเข้าถึง สัญญาณอินเทอร์เน็ต และความเสถียรและความเร็วของอินเทอร์เน็ต (2) ความไม่พร้อมทั้งรูปแบบและเนื้อหา การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ DLTV ของครูผู้สอน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพในการเรียนรู้ และการขาด สมาธิและทักษะที่มีความจำเป็นด้านอื่นๆ อาทิ การเรียนรู้ร่วมกัน การมีปฏิสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม ทักษะ ด้านอารมณ์ และทักษะด้านการสื่อสารของนักเรียน (3) เด็กบางส่วนไม่ได้รับการดูแลอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะ นักเรียนในกลุ่มครัวเรือนยากจนซึ่งจะไม่ได้รับอาหารและอาหารเสริมจากทางโรงเรียน และนักเรียนกลุ่มพิเศษ นักเรียนผู้พิการ ผู้มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านต่างๆ ที่ผู้ปกครองไม่สามารถดูแลได้อย่างใกล้ชิด หรือ ต้องขาดรายได้จากการต้องมาดูแลกลุ่มเด็กดังกล่าว **ข้อเสนอการปรับรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต** คือ (1) การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม (2) การจัดสื่อการเรียนการสอนที่มุ่งใจการเรียนรู้ รูปแบบการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยและช่วงเวลา และ (3) การพัฒนาเทคนิควิธีการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยี

ความท้าทายของการออกแบบระบบการคุ้มครองทางสังคม

การแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อผู้มีงานทำและประชาชนทั่วไป จนทำให้ภาครัฐต้องมี มาตรการช่วยเหลือระยะสั้นมารองรับประชาชนจำนวนหนึ่งที่หลุดรอดออกจากระบบการคุ้มครองทางสังคมที่มีอยู่ โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานนอกระบบ ลูกจ้าง/ผู้ประกอบการอิสระ ที่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่มีหลักประกัน ทางสังคม โดยจากการสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2562 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ประเทศไทยมี ผู้มีงานทำทั้งหมด 37.5 ล้านคน โดยเป็นผู้มีหลักประกันทางสังคมร้อยละ 50.4 และเป็นผู้ไม่มีหลักประกันร้อยละ 49.6 ทั้งนี้ ในปีเดียวกัน มีแรงงานนอกระบบสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 และ 40 จำนวนเพียง 4.8 ล้านคน หรือเป็น 1 ใน 5 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด แม้ว่าที่ผ่านมานโยบายของภาครัฐได้พยายามผลักดันให้ แรงงานนอกระบบสามารถเข้าร่วมกองทุนประกันสังคมแต่ยังคงเพิ่มขึ้นเพียงช้าๆ ซึ่งส่วนหนึ่งเนื่องจากสิทธิ ประโยชน์หรือเงื่อนไขที่อาจไม่จูงใจ การมีข้อจำกัดจากการอยู่ในพื้นที่ห่างไกล การมีรายได้ไม่เพียงพอ รวมถึง การไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีหลักประกัน ทั้งนี้ ผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID-19 ได้ สะท้อนว่าแม้แรงงานที่มีประกันสังคมตามมาตรา 39 และมาตรา 40 แต่การขาดสิทธิประโยชน์จากการ วางงานหรือการสูญเสียรายได้จากการทำงาน ทำให้เมื่อได้รับผลกระทบรัฐจึงจำเป็นต้องรับภาระในการดูแล

อีกหนึ่งประเด็นที่น่าเป็นห่วงสำหรับแรงงานนอกระบบ คือ การไม่มีหลักประกันรองรับในยามเกษียณ อีกทั้งประชาชนบางส่วนที่ยังไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนทางการเงินและขาดวินัยในการออม ซึ่งจะส่งผล กระทบให้รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและต่อคุณภาพในการดำรงชีพ แม้ว่าภาครัฐจะมีมาตรการช่วยเหลือ ในโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยมาตรการช่วยเหลือนี้จะส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนทางการคลัง ระยะยาว ดังนั้น การพัฒนาระบบประกันสังคมถือเป็นความท้าทายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ต้องศึกษา หาสาเหตุที่ทำให้แรงงานนอกระบบจำนวนมากไม่ตัดสินใจสมัครเข้ากองทุนประกันสังคม และศึกษาหา แนวทางในการพัฒนาและออกแบบระบบประกันสังคมให้จูงใจมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การลงทะเบียนเป็น ผู้ประกันตนโดยความสมัครใจอาจไม่สามารถสร้างความคุ้มครองให้ประชาชนได้ทั้งหมด จึงอาจต้องมี

การเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของทั้งระบบสมัครใจและระบบบังคับให้มีความเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย รวมถึงการศึกษาถึงแนวทางการส่งเสริม การสร้างความรู้เกี่ยวกับการมีหลักประกันตนทั้งในวัยแรงงานและวัยเกษียณ และการอำนวยความสะดวกที่จะทำให้อายุที่อยู่นานสามารถเข้าถึงระบบได้ง่าย โดยการปรับปรุงกลไกการทำงานระบบประกันสังคม ซึ่งหากไม่สามารถดึงแรงงานนอกระบบให้เข้าสู่ระบบประกันสังคมได้ ก็จะเป็นอีกหนึ่งความท้าทายว่าจะมีระบบใดมาช่วยดูแลคุ้มครองประชาชนทั้งในยามที่เกิดวิกฤติและในสภาวะปกติได้

บทความเรื่อง “มหาวิทยาลัยร้าง : วิกฤตอุดมศึกษาไทย”

แนวโน้มจำนวนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ส่งผลให้มีที่ว่างในมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก รายได้ของมหาวิทยาลัยลดลง ทำให้อาจารย์มหาวิทยาลัยต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอด ที่ผ่านมามีมหาวิทยาลัยของไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก หากมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานศึกษาจากการขยายวิทยาเขตของสถาบันที่มีชื่อเสียง และการเปิดหลักสูตรเพิ่มขึ้น ทำให้จำนวนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่นักศึกษาใหม่มีแนวโน้มลดลงทุกปี สะท้อนให้เห็นได้จากสถิติผู้สมัครและผู้ผ่านการคัดเลือกในระบบ TCAS (รอบที่ 4) ในช่วงปี 2558-2562 ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ภาวะสถาบันศึกษาล้นมีปัจจัยมาจากโครงสร้างประชากรไทยที่มีอัตราการเกิดลดลง ส่งผลให้จำนวนนักศึกษาลดลง รวมทั้งการขยายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับสูงทำให้มีการเปิดวิทยาเขต และหลักสูตรใหม่ๆ ที่สนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เพื่อดึงดูดนักเรียนนักศึกษา

ท่ามกลางการลดลงของจำนวนผู้เรียน การแข่งขันในการดึงดูดผู้เรียนของสถาบันอุดมศึกษาที่สูง รวมถึงการพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นความท้าทายที่นำมาซึ่งการปรับตัวของสถาบันการศึกษาเพื่อให้อาจารย์สามารถอยู่รอดได้ ที่ผ่านมามีมหาวิทยาลัยที่มีความพยายามในการปรับตัว อาทิ (1) การปรับหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและแต่ละช่วงวัย โดยการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน โดยส่งเสริมการเรียนแบบสหวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรรูปแบบใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น เพื่อตอบสนองต่อคนแต่ละวัยและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (2) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการใช้นวัตกรรมการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน การเปิดหลักสูตรร่วมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ และ (3) การขยายกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการขยายกลุ่มเป้าหมายการรับนักศึกษาที่ครอบคลุมไปถึงนักศึกษาต่างชาติ

อย่างไรก็ตาม แนวทางดังกล่าวทำให้การแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งระหว่างสถาบันการศึกษาภายในประเทศ และสถาบันการศึกษาภายในประเทศกับต่างประเทศ และการแข่งขันเพื่อดึงดูดนักศึกษาที่รุนแรงอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา และการคงอยู่ของสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงหรือคุณภาพน้อยกว่า รวมทั้งแนวทางการปรับตัวยังขาดการให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา เพื่อยกระดับและสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาภายในประเทศ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาไทยจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในอนาคต ได้แก่ (1) **การกำหนดแนวทางการปรับตัวที่เป็นเอกภาพ** โดยการบริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ทั้งในด้านบุคลากรและทรัพยากรต่างๆ การขยายงานวิชาการทั้งในด้านศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การบริการสังคม ตลอดจนการวิจัยเพื่อการพาณิชย์ที่จะช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (2) **การนำแนวคิดด้านการตลาดมาใช้ในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา** โดยดึงอัตลักษณ์และความแข็งแกร่งทางวิชาการมาเป็นจุดขายในการขับเคลื่อนองค์กร เพื่อพัฒนาสถาบันให้ตรงจุดที่ควรมุ่งเน้น รวมถึงการบริหารต้นทุนของมหาวิทยาลัย อาทิ การลดต้นทุนในด้านที่มีค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัยโดยการยุบ/รวม สาขาที่มีค่าใช้จ่ายสูง/

ไม่สามารถแข่งขันได้ของมหาวิทยาลัย (3) การทบทวน/ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นภาคปฏิบัติ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อดึงดูดนักเรียนต่างชาติเข้ามาชดเชยปริมาณนักศึกษาไทยที่ลดลง การเปิดกว้างสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น/หลักสูตรอาชีพ เพื่อเพิ่มทักษะความรู้ต่างๆ แก่คนทำงาน ผู้ว่างงาน และผู้สูงอายุ (4) การนำนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนมาใช้ในมหาวิทยาลัย อาทิ การจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่ให้นักศึกษาสามารถจัดองค์ประกอบของวิชาเรียนได้ การพัฒนารายวิชาใหม่ๆ ที่ตอบโจทย์บริบทการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในระบบการเรียนการสอนมากขึ้น และ (5) การส่งเสริมการวิจัยที่มุ่งเน้นสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สามารถต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้ รวมทั้งทบทวน/ปรับปรุงระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาของรัฐ เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเชิงพาณิชย์

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

17 สิงหาคม 2563

ตัวชี้วัดภาวะสังคม

องค์ประกอบหลัก	2561		2562		2561				2562				2563	
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2		
1. การมีงานทำ^{1/}														
กำลังแรงงาน (พันคน)	38,434	38,178	38,145	38,482	38,725	38,382	38,365	38,420	37,959	37,968	38,193	38,173		
%YOY	0.9	-0.7	-0.2	0.6	1.5	1.7	0.6	-0.2	-2.0	-1.1	-0.4	-0.6		
การมีงานทำ (พันคน)	37,865	37,613	37,361	37,885	38,301	37,911	37,703	37,782	37,482	37,483	37,424	37,081		
%YOY	1.1	-0.7	0.2	0.9	1.7	1.9	0.9	-0.3	-2.1	-1.1	-0.7	-1.9		
ผู้ว่างงาน (พันคน)	404	373	474	411	373	359	351	377	394	372	395	745		
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.1	0.99	1.24	1.07	0.96	0.93	0.92	0.98	1.04	1.04	1.03	1.95		
การทำงานต่ำระดับ (พันคน)	293	250	336	283	319	232	336	239	193	231	284	704		
2. สุขภาพและการเจ็บป่วย														
จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวัง (ราย)^{2/}														
- ปอดอักเสบ	283,601 (5.9)	256,555 (-9.5)	74,881	58,699	90,160	59,861	73,429	51,189	63,635	68,302	76,734	29,032		
- ไข้เลือดออก	86,922 (61.1)	131,157 (50.9)	6,830	24,029	35,564	20,499	16,150	31,978	54,989	28,040	9,218	17,797		
- มือ เท้า ปาก	70,008 (-0.3)	67,355 (-3.8)	10,079	14,626	32,718	12,585	9,260	12,954	35,839	9,302	5,429	1,107		
- ไข้หวัดใหญ่	183,363 (-4.4)	396,363 (116.2)	40,995	25,698	73,042	43,628	133,975	61,464	108,786	92,138	99,202	4,781		
- บิด	3,399 (-29.9)	2,556 (-24.8)	1,132	965	741	561	649	736	647	524	660	537		
- หัด	5,556 (74.4)	6,614 (19.0)	630	632	1,186	3,108	2,068	1,585	1,533	1,428	739	140		
- ฉีchnu	2,540 (-26.9)	2,170 (-14.6)	402	637	932	569	463	493	722	492	266	330		
- ไข้สมองอักเสบ	745 (-8.6)	894 (20.0)	182	231	200	132	258	207	211	218	277	191		
- อหิวาตกโรค	5 (-37.5)	12 (140.0)	0	2	2	1	6	4	1	1	0	2		
- ไข้กาฬหลังแอ่น	20 (-28.6)	25 (25.0)	1	9	3	7	6	6	6	7	5	3		
- พิษสุนัขบ้า	15 (36.4)	3 (-80.0)	7	3	3	2	0	2	0	1	0	2		
อัตราการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญต่อประชากร 100,000 คน														
- ความดันโลหิตสูง	131 (6.6)	n.a.	ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายไตรมาส											
- หัวใจขาดเลือด	31.8 (3.2)	n.a.												
- หลอดเลือดสมอง	47.2 (6.9)	n.a.												
- เบาหวาน	21.9 (12.1)	n.a.												
- มะเร็งและเนื้องอกทุกชนิด	123.3 (2.4)	n.a.												
3. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน														
- ผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางบก (ราย)	8,361	8,667	2,310	2,003	1,799	2,249	2,432	2,178	1,898	2,159	1,925	1,342		
- คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ (คดี)	17,704	16,640	4,447	4,619	4,133	4,505	4,353	4,493	3,988	3,806	3,755	3,520		
- คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (คดี)	45,701	47,726	11,267	11,258	11,597	11,579	11,967	11,103	12,595	12,061	11,334	10,476		
- คดียาเสพติด (ราย)	289,666	385,971	64,704	77,157	72,784	75,021	102,583	94,208	97,557	91,623	92,049	81,083		
4. การคุ้มครองผู้บริโภค^{3/}														
4.1 จำนวนเรื่องร้องเรียน (ราย)														
- กรณีสัญญา/อสังหาริมทรัพย์	3,191	4,017	660	795	1,072	664	1,170	1,050	1,018	779	528	776		
- กรณีสินค้าและบริการทั่วไป	1,871	2,105	522	433	482	434	459	706	545	395	547	429		
- กรณีโฆษณา	1,434	7,191	330	253	417	439	726	3,452	1,705	1,328	949	2,525		
- กรณีกฎหมาย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
- กรณีขายตรงและตลาดแบบตรง	940	2,252	254	180	220	286	377	651	721	503	534	1,189		
4.2 การให้คำปรึกษาทางสายด่วน 1166 (ราย)	52,504	47,996	11,082	14,879	13,684	12,859	11,759	11,579	13,127	11,531	15,258	13,737		

ที่มา: 1/ รายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 2/ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
 3/ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี

NESDC News

Office of the National Economic and Social Development Council (NESDC) 962 Krung Kasem Road, Pomprab, Bangkok 10100

www.nesdc.go.th Tel. 0 2628 2847 Fax. 0 2628 2846 e-mail: pr@nesdc.go.th

f สภาพัฒนา LINE สภาพัฒนา update YouTube สภาพัฒนา

Thailand's Social Outlook of Q2/2020

Major social issues in Thailand's Social Outlook of Q2/2020 consist of: In human quality dimension, employment continued to be impacted by the COVID-19 resulting in a decline in employment while the unemployment rate was increasing. Non-performing debt (NPLs) were likely to increase. In health dimension, It was found that illness with surveillance disease decreased. In social security dimension, criminal cases and road traffic accidents decreased. In dimension of living and behavior of people, consumptions of alcohol and cigarettes decreased. In addition, there were other interesting social situations including the educational adaptation during COVID-19 pandemic, the challenges of designing social protection system, and the article "Vacant Universities: the Crisis of Thai Higher Education".

Employment continuously declined. The unemployment rate increased. Wages decrease.

Employment of Q2/2020 decreased. There were 37.1 employed persons, decreased by 1.9 percent from the same period of 2019. Agricultural workers dropped by 0.3 percent while non-agricultural workers dropped by 2.5 percent. Non-agricultural sectors with a significant decrease in employment included construction sector, manufacturing sector and hotel/restaurant sector, which declined by 6.3 percent, 4.4 percent and 2.8 percent, respectively. Wholesale/retail sector slightly decreased by only 1.0 percent due to partially open operations while transportation/storage sector grew by 0.1 percent.

In Q2/2020, the government had compensation measures and remedies for workers affected by the COVID-19 epidemic included: (1) Approximately 0.92 million insured workers according to Section 33 of the Social Security Act who claim compensation benefits in the event of unoccupied work due to the force majeure. (2) A total of 59,776 insured workers under Section 33, who worked at the business which had stopped working due to the event of force majeure but were unable to apply for compensation due to the contributions paid to the Social Security Fund for less than 6 months, will receive a remedy of 5,000 baht for 3 months. (3) 15.3 million independent workers and 7.75 million farmers were also treated in the COVID-19 epidemic according to the Loan Decree with 5,000 baht remedies for 3 months which aimed to help these workers' liquid and mitigated the impact of epidemic restriction measures. In addition, the government had other measures, such as tax

measures, measures of reducing contributions to the Social Security Fund, and low-interest loan measures, which aimed to reduce the business's cost burden and to maintain a certain level of employment.

The government's outbreak prevention policy by closing the facility and restrict traveling restriction between areas resulted in a 13.4 percent decrease in working hours for the private sector from 46.4 hours per week in Q2/2019 to 40.2 hours per week in Q2/2020. Meanwhile, the number of people working under 35 hours per week, which are considered a group that works less than normal working hour, increased 68.0 percent from the same period last year, from 6.0 million to 10.1 million people.

The unemployment situation The total number of unemployed people is 0.75 million, representing 1.95 percent of unemployment rate. It doubled from the normal unemployment rate and was the highest rate since Q2/2009. 64.2 percent of the unemployed had previously worked, with 58.7 percent were caused by stop/closure/terminate of the workplace or their employment contract.

Insurers received unemployment benefits (new ones) in the second quarter soared by 0.12 million since April, peaked in May of 0.17 million, and dropped in June to 0.13 million. In this regard, the government had measures to restore the economy under the Loan Decree of 400 billion Baht as of August 13, 2020. 11 projects had been approved by the Cabinet, totaling 42,964 million baht, expected to create 86,103 jobs with 3-12 months employment time, which will help the unemployed to find more jobs and to increase income.

Issues to be monitored in the next phase

In the second half of 2020, the labor market will continue to be affected as same as the first half of the year with issues that must be monitored as follow: **(1) Economic outlook for the second half of the year** still has no clear trend of recovery. As a result, most businesses with sufficient liquidity to cover the crisis for up to only 6 months may terminate their employment and shut down their businesses. In particular, establishments requesting temporarily pause under the use of Section 75 but still have to bear the burden of paying wages to employees. Also, new graduates in 2020 who are about to enter the labor market, 0.52 million people, are likely to find job harder or may take a longer time to find job. **(2) Problems of persistent drought and flash floods** might affect employment in the agricultural sector and labor income. Additionally, the agricultural sector may lose the ability to absorb non-agricultural workers affected by COVID-19. **(3) Effects of economic rehabilitation measures on employment.** The results of the economic recovery must be closely monitored to see whether they can help stimulate the economy and create jobs effectively or not. At present, although some projects have been approved, most projects

will start hiring by October 2020, which, if delayed, may not be able to thoroughly assist the unemployed.

Household debt rose at a slower rate while credit quality deteriorated in all types.

The household debt situation in Q1/2020 was worth 13.48 trillion baht, expanding by 3.9 percent, decelerated from 5.1 percent in the previous quarter. This was mainly due to the lower confidence in the economic situation and the highly uncertain epidemic of COVID-19. As a result, household consumption demand and all types of household credit demand dropped. The household debt ratio accounted for 80.1 percent of the GDP, highest in 4 years since the Q2/2016. The overall credit quality deteriorated, as at the end of Q1/2020, the outstanding amount of non-performing loans (NPLs) amounted to 156,226 million baht, an increase of 23.6 percent and representing 3.23 percent of total loans which increased from 2.90 percent in the previous quarter.

Household debts in Q2/2020 were likely to slow down continuously according to a decline in overall credit demand. Household debt to GDP ratio tended to increase in line with the severely economic contraction compared to the previous quarter. Additionally, household debt repayment ability required closely monitoring due to economic factors, drought and uncertainty of the COVID-19 epidemic. These have affected households with the lack of liquidity and financial stability risks that continues to be attributed to the fragile household financial structure. This is reflected in the number of minor debtors seeking assistance through debt restructuring by financial institutions highly at 11.6 million accounts (as of June 30, 2020). This caused the Bank of Thailand and financial institutions to issue additional measures for minor debtors for the second phase since the first phase measure was due in June to mitigate the burden of the debtor, especially in the expense burden and the chance of debt default.

However, the implementation of the above measures is still only a short-term solution to the troubles that arose accordingly to debtor. In the long run, the government needs to accelerate the level of household income to return to normal, to strengthen the financial buffer (especially the household savings) to cope with various unexpected events and to strengthen the stability of the country's financial system at the same time.

The overall illness decreased but there were severe outbreaks of dengue fever in some areas.

In Q2/2020, the overall number of patients under surveillance is 53,756 cases, decreased greatly by 66.5 percent which was a reduction in all kind of diseases. Especially, patients with influenza decreased by 92.2 percent. Patients with hand, foot and mouth

disease decreased by 91.5 percent. Measles patients decreased by 91.0 percent. Patients with dengue decreased by 44.2 percent. Lastly, patients with pneumonia decreased by 43.6 percent. These high reductions were mainly from close monitoring and strictly taking care of themselves including physical distancing, reduced thze likelihood of exposure to germs from places or from people. However, surveillance of dengue fever remained. Although the overall number of cases was reduced, it was likely to the epidemic again in some areas due to the rainy season. In addition, 5 diseases associated with the respiratory system (fever, influenza, strep throat, bronchitis and lung disease) must be monitored for the rainy season as well as stress and mental problems from concerns about the COVID-19 epidemic. Meanwhile, the former patients are likely to be more stressed from the quarantine period and could not seeing a doctor.

Consumption of alcohol and cigarettes decreased

In Q2/2020, the consumption of alcohol and cigarettes dropped by 9.7 percent. alcohol consumption decreased by 17.1 percent. This was partly due to the closure of entertainment venues in April to late June and the announcement of curfew in April to the end of May. Whereas, cigarette consumption increased by 2.2 percent. However, it is important to closely monitor on online alcohol purchases that have promotions, advertisements, and delivery services without checking the buyer eligibility which could encourage more consumption. More importantly, it could encourage children and younger people to easily access to alcohol and create more new drinkers with younger age.

Despite the fall in criminal cases, there is a need for strict prevention of drug trafficking crimes, violence against life and protection of property

During Q2/2020, overall criminal cases fell by 13.4 percent compared to the same period last year. Furthermore, it was reported that narcotic cases decreased by 13.9 percent, crimes against life, body and sexual assaults decreased by 21.7 percent and crimes against property also decreased by 5.7 percent. Even so, priority should be given to strict surveillance measures for the monitoring of drug trafficking crimes, prevention of violence against life and protection of property.

The number of accidents and deaths decreased but accidents caused by motorcycles must be monitored closely.

Road traffic accidents and deaths in Q2/2020 decreased by 26.7 percent and 38.4 percent, respectively, as compared to the same period last year. Cutting in front of other vehicles was stated to be the main factor that caused high road traffic accidents. In addition, it was found that motorcycle crashes caused the highest accident rate than other vehicles. In order to prevent or reduce road traffic accidents, riders must strictly abide by the rules,

think about the safety of others and themselves. More importantly, the relevant agencies must pay attention to the safety of roads and the surrounding.

While the number of complaints to the National Consumer Protection Board (NCPB) was dropping, complaints to the National Broadcasting and Telecommunications Commission was increasing.

According to the NCPB, the number of consumer complaints in Q2/2020 decreased by 15.8 percent as compared to the same period last year. Complaints over ticket refunds remained the top consumer complaint category as passengers are not getting refunds for flights that carriers cancelled. On the other hand, the NBTC has received an unprecedented volume of complaints, an increase by 14.1 percent from the same period last year, with the majority of complaints concerning the standard and quality of services. COVID-19 prevention measures, combined with sweeping high-risk closures, were driving many consumers deeper into online shopping. According to the Ministry of Digital Economy and Society, the largest number of online complaints during January-July were from online shopping, particularly the fashion and IT products. In response, the Online Complaint Center (OCC) partnered with numerous stakeholders and integrated technological tools to provide proactive protection measures for digital consumers. Moreover, additional measures to handle problems faced by consumers in e-commerce include (1) Taking pictures of faulty items and reporting crimes to the police after preserving it as evidence. (2) Contacting sellers or channels of each platform and (3) Filing complaints to different agencies. Ultimately, the public sector needs to take action to address issues more seriously in responding to the expansion of online retailing.

Educational Adaptation During the COVID-19 Pandemic

Educational systems and students worldwide have been affected by the COVID-19 pandemic, impacting approximately 14 million Thai students. Among those impacted are the dropouts as a result of the classroom closures- numbering nearly 11.47 million students, ranging from elementary to grade 12 that were greatly affected. According to a research in the United States, the closure or delay of school opening by 1 day may affect 0.1-0.3 percent of the country's GDP. In addition, being at home for a long period of time will make students lose what they gain from being in school, and their academic and soft skills will decay without frequent practice, which is called 'Summer Slide,' a tendency to forget what they learn in school during summer vacations. The study also found that the equivalent of half of the academic year is lost when students do not attend school for approximately 6 weeks. Therefore, such effects will leave long-term impacts on their socio-economic status. **The public sector's measures to address the impact of COVID-19 pandemic on education.** Thailand has prepared temporary learning for students from elementary to 12th grade through Digital Learning Television (DLTV) which can be accessed through 3 channels:

(1) TV broadcasting (2) DLTV website and (3) DLTV application. The goal of this initiative was to tackle learning loss and classroom drop-out issues by preparing learning materials for students whether or not the spread of COVID-19 is lowering.

Recently, however, there have been **few problems from online and remote learning or DLTV**. (1) The lack of preparedness for the virtual learning environment includes the issues of internet speed, stability and connection. Poor households, in particular, have a burden of finding resources for online learning. (2) Teachers were unprepared to lead online classrooms through DLTV. This sudden shift is likely to affect the student learning process, their concentration and soft skills, for example, collaborative learning and interactive experience with teachers and classmates, teamwork, as well as emotional development and communication skills. (3) The pandemic also exposed some children to vulnerabilities. Children from poor households lost access to school meals. Parents who had to lose incomes also faced difficulties in paying close attention to take care of children with special needs or children with disabilities. **The proposed recommendations to improve suitable learning in response to future challenges are** (1) Preparing learning materials for online learning (2) Providing more attractive teaching materials and several models tailored to different grades and levels of learning and (3) Developing teaching method and process, and preparing teachers to deliver online classes effectively.

The Challenges of Designing Social Protection System

The COVID-19 pandemic is having a devastating impact on the workforce and general public. As a result of the economic consequence caused by the outbreak, the government implemented a short-term social protection response measure to provide a safety net for people who are not covered by any social insurance, especially informal workers, employee/independent operator. According to the 2019 Informal Labor Survey, there were 37.5 million workers in Thailand, out of which 50.4 percent were insured and 49.6 percent were not insured. In the same year, only 4.8 million informal workers participated in the voluntary social security system under Sections 39 and 40. That however is only one-fifth of the informal workforce. While the government has been designing measures and policies to cover more informal workers under the Social Security Fund, the number of participants has increased slowly. The key constraints for the low participation of informal workers are the incentives and conditions of joining that are not appealing. There are also obstacles that informal workers face in accessing the scheme, such as living in remote areas or lack of financial resources. In addition, there is a low level of awareness among informal workers about the value of social insurance. Yet, informal workers covered under Sections 39 and 40 are facing massive employment shocks due to COVID-19 outbreak. Nonetheless, the government must pursue measures to help workers who cannot claim unemployment benefits or lose jobs.

Another concerning problem regarding the informal workforce is that they do not have social insurance after they retire. In addition, some people lack of financial planing and saving discipline. This will leave them with insufficient funds to meet their needs and handle unexpected expenses. Although there is an old-age allowance, this intervention will have long-term impacts on fiscal sustainability. Designing a social security system is therefore a major challenge for the relevant social security umbrella bodies to examine the factors behind the low participation of the Social Security Fund and to design a system to encourage more informal workers to participate. However, the voluntary social security system may not provide protection to all citizens. It may be necessary to weigh up the pros and cons of both the compulsory and voluntary systems that are appropriate for the context of Thailand. More efforts are needed to study of increasing knowledge of social security for workers and retirees, as well as to strengthen the social security program in order to make it easier for people living in remote areas to have access to it. If there is no success in increasing the number of informal workers in the social security system, another challenge is whether there is a system capable of providing protection against crisis or in normal situations.

The article “Vacant Universities: the Crisis of Thai Higher Education”

The number of students in higher education institutions has been declining for many years. This sharp decline has resulted in lower revenues and more vacancies in universities, challenging higher education institutions to adapt to survive. The number of institutions have not changed so much in recent years. The rapid expansion of branch campuses of famous universities, combined with new degree programs, have led to a growing trend in the number of professors, while the number of new students is declining each year. This pattern is reflected in the number of applications and admissions during the 4th round of Thai University Central Admission System (TCAS) from 2015-2019, which gradually decreased. An oversupply of higher education institutions can be explained by changes in demographic structure of the country. Lower birth rate has led to a lower number of students. Another problem is that Increasing access to higher education also resulted in the expansion of new campuses and curriculum that meet the demands of learners and the job market.

As the number of students in higher education decreases, increased competition across universities and their responses to the increasing demand in the labor market are pushing these universities to keep up in order to survive. Universities recently have been adapting themselves by (1) Adjusting their curriculum to meet labor market demands and multi-age group needs. This included the promotion of interdisciplinary learning, the development of personalized education tailored to the different needs of students and the creation of short training courses for multi-age groups and for more lifelong learning. (2) Improving the quality of education through the use of innovative teaching methods and

partnerships with foreign universities in dual-degree programs and (3) Targeting more students which included more international students.

However, it has resulted in increased competition between local universities in the country as well as with foreign universities. The consequence of aggressive competition will certainly have an impact on the quality of education and the persistence of a less well-known or less-quality university. Moreover, less attention was paid to the management and integration of cooperation between universities in order to improve and strengthen domestic universities. Therefore, Thai higher education institutions must keep up to survive by (1) **Cooperating with other universities to come up with a unified approach** by using management and integration of cooperation between universities in terms of personnel and resources. In order to increase the country's competitiveness, universities must extend their research capacity in the fields of education and social service as well as increase the efficiency of the research commercialization process. (2) **Adopting market-oriented practices** to improve the quality of higher education institutions by using their identities and academic strengths as their selling points. They should also reconsider how to manage their budgets, such as reducing or combining classes that are not the strengths of the university. (3) **Overhauling their curriculum to meet the needs of students and the demands of the labor market**, including practice-based teaching and learning, and courses that draw international students to compensate for the declining number of Thai students. Universities should widely open lifelong learning programs by developing short reskilling programs for workers, unemployed people and elderly people. (4) **Adopting innovative educational approaches in universities**, for example, letting students to customize learning on the basis of their strengths, interests or needs. Moreover, universities should offer new courses responding to the changing context with more frequently uses of technology in classrooms and (5) **Supporting research that create knowledge and innovation which can be used for commercialization** as well as revamping regulations hindering universities' commercial activities, especially the public universities so that they can become more flexible in doing research and development for commercial innovation.

Office of National Economic and Social Development Council

August 17, 2020

Key Social Indicators

Components	2018	2019	2018				2019				2020	
	Year	Year	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
1. Employment ^{1/}												
Workforce (Thousands)	38,434	38,178	38,145	38,482	38,725	38,382	38,365	38,420	37,959	37,968	38,193	38,173
%YOY	0.9	-0.7	-0.2	0.6	1.5	1.7	0.6	-0.2	-2.0	-1.1	-0.4	-0.6
Employed Person (Thousands)	37,865	37,613	37,361	37,885	38,301	37,911	37,703	37,782	37,482	37,483	37,424	37,081
%YOY	1.1	-0.7	0.2	0.9	1.7	1.9	0.9	-0.3	-2.1	-1.1	-0.7	-1.9
Unemployed Person (Thousands)	404	373	474	411	373	359	351	377	394	372	395	745
Unemployment Rate (%)	1.1	0.99	1.24	1.07	0.96	0.93	0.92	0.98	1.04	1.04	1.03	1.95
Underemployed Person (Thousands)	293	250	336	283	319	232	336	239	193	231	284	704
2. Health and Illness												
Number of patients under disease surveillance ^{2/}												
- Pneumonia	283,601 (5.9)	256,555 (-9.5)	74,881	58,699	90,160	59,861	73,429	51,189	63,635	68,302	76,734	29,032
- Dengue Fever	86,922 (61.1)	131,157 (50.9)	6,830	24,029	35,564	20,499	16,150	31,978	54,989	28,040	9,218	17,797
- Hand, Foot, Mouth	70,008 (-0.3)	67,355 (-3.8)	10,079	14,626	32,718	12,585	9,260	12,954	35,839	9,302	5,429	1,107
- Influenza	183,363 (-4.4)	396,363 (116.2)	40,995	25,698	73,042	43,628	133,975	61,464	108,786	92,138	99,202	4,781
- Dysentery	3,399 (-29.9)	2,556 (-24.8)	1,132	965	741	561	649	736	647	524	660	537
- Measles	5,556 (74.4)	6,614 (19.0)	630	632	1,186	3,108	2,068	1,585	1,533	1,428	739	140
- Leptospirosis	2,540 (-26.9)	2,170 (-14.6)	402	637	932	569	463	493	722	492	266	330
- Japanese encephalitis	745 (-8.6)	894 (20.0)	182	231	200	132	258	207	211	218	277	191
- Cholera	5 (-37.5)	12 (140.0)	0	2	2	1	6	4	1	1	0	2
- Meningococcal Meningitis	20 (-28.6)	25 (25.0)	1	9	3	7	6	6	6	7	5	3
- Rabies	15 (36.4)	3 (-80.0)	7	3	3	2	0	2	0	1	0	2
Rate per 100,000 population of death with major chronic non-communicable diseases												
- High blood pressure	131 (6.6)	n.a.	No quarterly data available									
- Ischaemic heart disease	31.8 (3.2)	n.a.										
- Cerebrovascular disease	47.2 (6.9)	n.a.										
- Diabetes	21.9 (12.1)	n.a.										
- Cancer and tumors	123.3 (2.4)	n.a.										
3. Safety of life and property												
- Patients from road accidents (cases)	8,361	8,667	2,310	2,003	1,799	2,249	2,432	2,178	1,898	2,159	1,925	1,342
- Crimes against person (cases)	17,704	16,640	4,447	4,619	4,133	4,505	4,353	4,493	3,988	3,806	3,755	3,520
- Property crimes (cases)	45,701	47,726	11,267	11,258	11,597	11,579	11,967	11,103	12,595	12,061	11,334	10,476
- Narcotics (cases)	289,666	385,971	64,704	77,157	72,784	75,021	102,583	94,208	97,557	91,623	92,049	81,083
4. Consumer Protection ^{3/}												
4.1 Number of complaints (cases)												
- Contract/Property	3,191	4,017	660	795	1,072	664	1,170	1,050	1,018	779	528	776
- Goods and service	1,871	2,105	522	433	482	434	459	706	545	395	547	429
- Advertisement	1,434	7,191	330	253	417	439	726	3,452	1,705	1,328	949	2,525
- Law	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Direct sales and marketing	940	2,252	254	180	220	286	377	651	721	503	534	1,189
4.2 Hot line 1166 (cases)	52,504	47,996	11,082	14,879	13,684	12,859	11,759	11,579	13,127	11,531	15,258	13,737

Source: 1/ Labor force survey report, National Statistical Office, Ministry of Digital Economy and Society

2/ Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Health

3/ Office of the Consumer Protection Board, Office of the Prime Minister